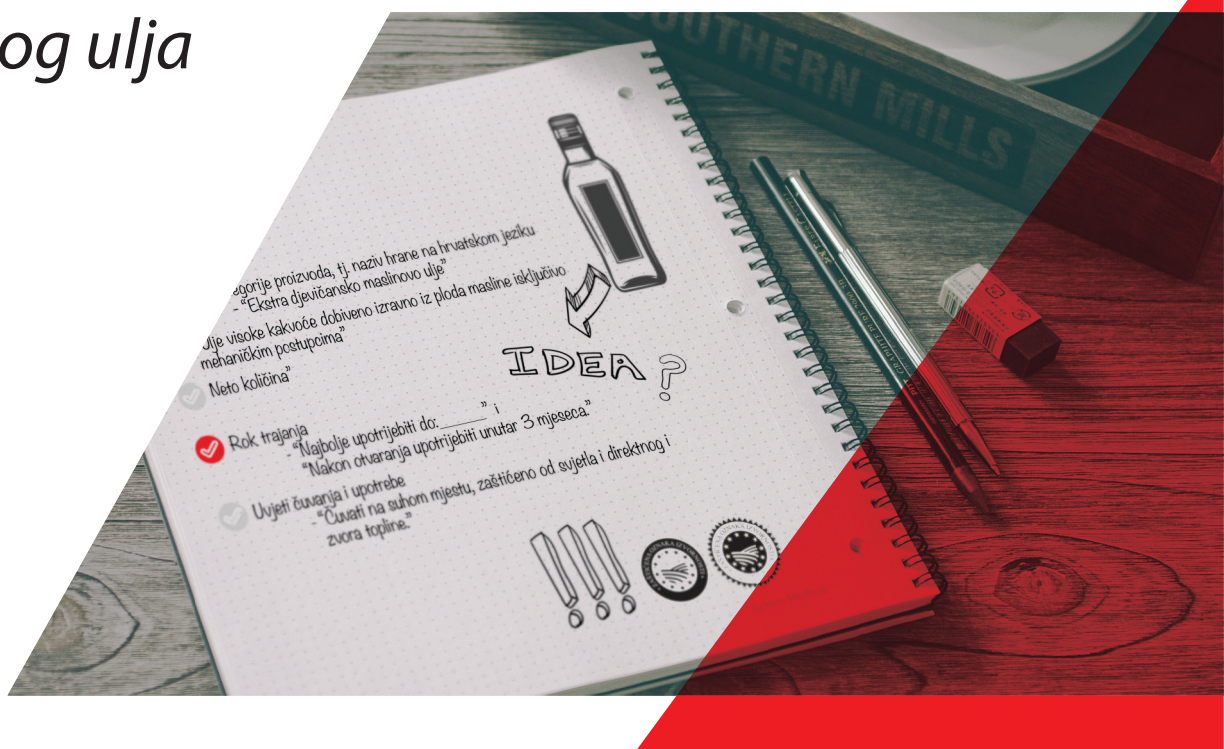

Označavanje ekstra djevičanskog maslinovog ulja

ETIKGRAF

Gljušćići 212 E, Sveti Petar u Šumi, Hrvatska
etikgraf@etikgraf.hr www.etikgraf.hr

Etiketa kao identifikacijska iskaznica

Nakon truda i rada koje proces proizvodnje ulja zahtjeva, etiketa na red dolazi kao šlag na kraju. Ona će Vaše ulje opisati i istaknuti bocu među brojnim drugima na policama trgovina. Osim što će ispričati priču o Vašem ulju, etiketa je i njezina identifikacijska iskaznica: ona mora sadržavati podatke koji su zakonski regulirani. Upravo je to dio kojeg ponekad dizajner i proizvođači ulja u procesu dizajna previde i zbog kojeg je put do finalne etikete otežan. Kako biste izbjegli kašnjenja, redizajniranje, reklamacije i inspekcijske kazne, prije no što će dizajn Vaše etikete za ulje doći u tisak, pobrinite se da sadrži sve ono tšto je zakonski obvezno.

Svakako savjetujemo da sami proučite zakone i propise, ali vam donosimo i kratak pregled obveznih podataka koji trebaju naći svoje mjesto na svakoj etiketi.

Horizontalnim propisima definirana je minimalna visina obveznih podataka: **1,2 mm**. Specifične pak odredbe različitim kategorijama definiraju koje je podatke proizvođač obavezan istaknuti, a koje ne mora.

Tri su kategorije podataka: obavezni podaci u istom vidnom polju i obavezni podaci koji mogu biti izvan vidnog polja, te dodatni podaci.

Obavezni podaci u istom vidnom polju

Prva kategorija podataka može biti istaknuta na prednjoj ili stražnjoj etiketi, no kako i sam naziv kategorije kaže, oni trebaju biti istaknuti u istom vidnom polju i to tako da ih je moguće pročitati bez okretanja ambalaže (boce).

U ovu kategoriju spadaju:

- ✓ Vrsta kategorije proizvoda, tj. naziv hrane na hrvatskom jeziku
- "Ekstra djevičansko maslinovo ulje"
- ✓ "Ulje visoke kakvoće dobiveno izravno iz ploda masline isključivo mehaničkim postupcima."
- ✓ Neto količina - izražava se kao broj i jedinica fizikalne veličine (npr. 0,75 L):
min 6 mm za zapremninu veću od 1 L
min 4 mm za zapremninu od 0,2 L do 1 L
min 3 mm za zapremninu od 0,05 do 0,2 L
min 2 mm za zapremninu od 0,05 L
- ✓ Rok trajanja
- "Najbolje upotrijebiti do: _____"
- ✓ Uvjeti čuvanja i upotrebe
- "Čuvati na suhom mjestu, zaštićeno od svjetla i direktnog izvora topline."

Obavezni podaci koji mogu biti izvan vidnog polja

- ✓ Punitelj i proizvođač - naziv i adresa subjekta u poslovanju s hranom
- "npr. Proizvodi i puni: OPG..."
- ✓ Podrijetlo - "Zemlja podrijetla: Hrvatska"
- ✓ Oznaka serije (lot) i/ili datum punjenja
- npr. "L1" i/ili "Datum punjenja: 01.02.2021."
- ✓ Tablica nutritivnih vrijednosti - u obliku tablice ili teksta
- npr. "Nutritivna deklaracija (na 100 ml): Energija 3371 kJ/820 kcal; Masti 99,9 g, od kojih zasićene masne kiseline: 14,9 g; ugljikohidrati: 0g, od koji šećeri: 0 g; Bjelančevine: 0 g; Sol: 0 g.
- ili:

Nutritivna deklaracija (na 100 ml)	
Energija	3371 kJ/820 kcal
Masti	99,9 g
od kojih zasićene masne kiseline	14,4 g
Ugljikohidrati	0 g
od kojih šećeri	0 g
Bjelančevine	0 g
Sol	0 g

Ostali simboli

Ekološki znak

- Ekološki znak može se upotrebljavati samo na ekološkim proizvodima koje je certificirala ovlaštena agencija ili ustanova. Njime se potvrđuje da su zadovoljili stroge zahtjeve proizvodnje, prerade, prijevoza i skladištenja.
- Pored ekološkog znaka EU-e, mora biti prikazan kodni broj kontrolne ustanove i mjesto uzgoja poljoprivrednih sirovina od kojih se proizvod sastoji.
- Znak se **mora** upotrebljavati na svim zapakiranim prehrambenim proizvodima koji se proizvode i prodaju u EU-u kao ekološki proizvodi.
- Znak **ne smije** biti manji od 13,5 mm x 9 mm. U slučaju vrlo malih pakiranja kod kojih to nije moguće, dopuštena je veličina 9 mm x 6 mm.
- Omjer između visine i širine mora uvijek biti 1: 1,5.

HR - EKO - 03
EU POLJOPRIVREDA

Obavezna boja eko znaka:

- Pantone tisak: P 376
- Četverbojni tisak: C50 Y100

Zaštićena oznaka izvornosti (ZOI)

- može se upotrebljavati samo na proizvodima kojima je nadležno tijelo odobrilo korištenje oznake ZOI
- **obavezno** isticanje znaka za prehrambene i poljoprivredne proizvode (neobavezno za vino)
- znak se može koristiti u kombinaciji obavezne crvene i žute boje, ili kao crno - bijela inačica

Obavezne boje:

- Pantone tisak: P 711 i P 109
- Četverbojni tisak: M100 Y80 i M10 Y90

ZOI ISTRA

- Smije se upotrebljavati samo na proizvodima kojima je nadležno tijelo odobrilo korištenje oznake ZOI ISTRA.
- Prilikom stavljanja na tržište bilo koje vrste pakovine, naziv proizvoda „Istra“ mora se veličinom, vrstom i bojom slova (tipografijom) jasno razlikovati od bilo kojeg drugog natpisa i nalazi uz simbol oznake ZOI (vidi gore)
- Prilikom označavanja proizvoda **mora** se navesti i godina berbe.
- Uz zaštićenu oznaku izvornosti „Istra“ dozvoljena je uporaba imena poljoprivrednih gospodarstava ili navođenje lokacije maslinika, navođenje sortnog sastava ulja, ako se navedena tvrdnja može dokumentacijski potkrijepiti.

- ambalaža **mora** na sebi imati i markicu koja na sebi sadrži zajednički znak i jedinstven broj pakovine.

Ostali podaci

Godina berbe, sorta, dodatne oznake i informacije o punitelju, intenzitet pozitivnih senzorskih svojstva, "hladni postupak", prehrambene i zdravstvene tvrdnje i dr. spadaju u kategoriju dodatnih podataka, što znači da nisu obavezni. Ukoliko se navode trebaju biti istiniti, dodatno pojašnjeni i eventualno analizirani.

Označavanje ambalaže

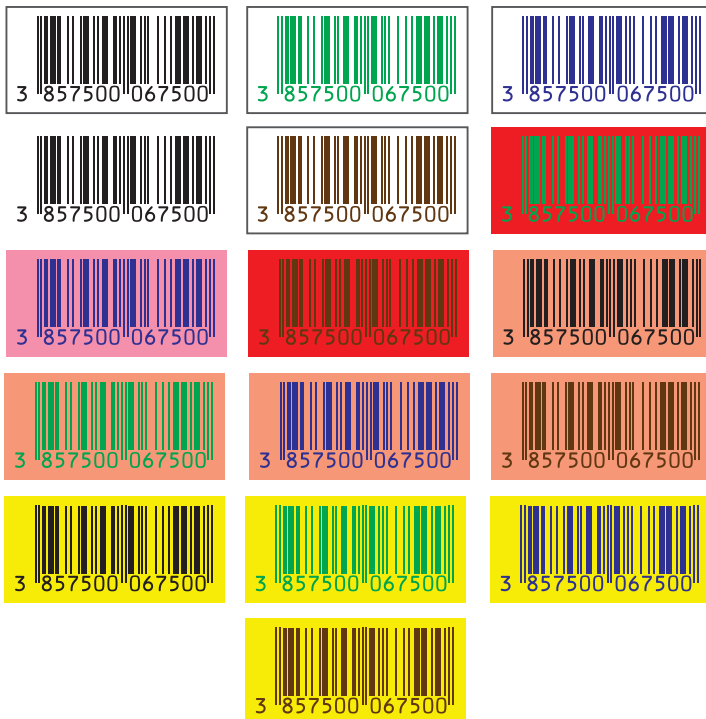
Bar kod - *vidi brošuru "Kako do bar koda?"*

Nakon što su proizvođaču ulja dodijeljeni bar kodovi za svaki njegov proizvod bitna je njegova aplikacija na etiketi.

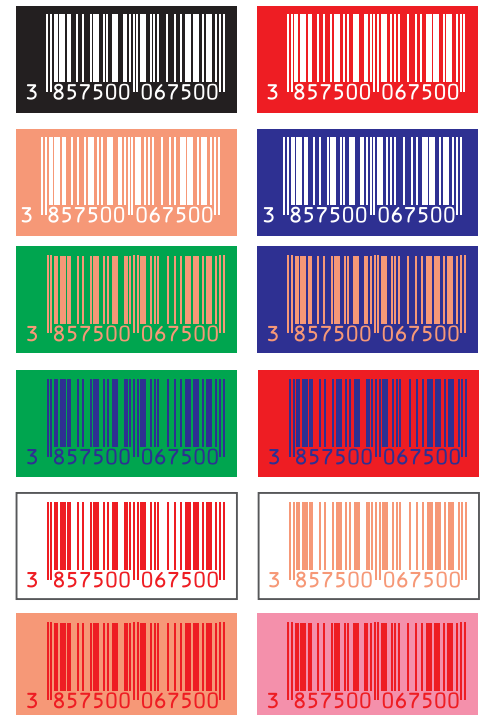
Boja podloge i boja crtica bitan su faktor koji utječe na čitljivost crtičnog koda. Najbolja čitljivost postiže se kombinacijom crnih crtica na bijeloj pozadini, no dopuštene su i neke druge kombinacije.

Primjeri čitljive kombinacije boja:

Primjeri nečitljive kombinacije boja:

Svi navedeni podaci o ulju moraju biti istiniti i u skladu s podacima navedenima na **Izveštaju o ispitivanju maslinovog ulja** koje je izdano proizvođaču ulja od strane akreditiranog prehrambeno - biotehnološkog laboratorija.

Zakonski okvir

Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni Uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br.1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća

Uredba Komisije (EEZ) br. 2568/91 od 11. srpnja 1991. o karakteristikama maslinovog ulja i ulja komine maslina te o odgovarajućim metodama analize

Zakon o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine, br. 56/2013 i 14/2014)

Specifikacija proizvoda "Istra" odobrena od strane Ministarstva poljoprivrede 28. srpnja 2017. godine. (Klasa: 310-26/17-01/67; Urbroj: 378-17-2)

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/332 od 20. veljače 2019. o upisu naziva u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla „Istra” (ZOI)